

מתרעמין והלא כבר נאמר וגם ערב רב עלה אתם וצאן ובקר מקנה כבר מאד (שמות יב לח) יכול מפני שאכלום במדבר והלא כבר נאמר בכניסתן לארץ ומקנה רב היה לבני ראובן ולבני גד עצום מאד (במדבר לב א) אלא שהיו מבקשי עלילה היאך לפרוש מאחרי המקום:

פסוק ה

(ה). זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם, אמר ר' שמעון וכי יש בעיניך שהיו המצרים נותנין להם דגים חנם והלא כבר נאמר ועתה לכו עבדו ותבן לא ינתן לכם (שמות ה יח) מה תבן לא היו נותנין להם חנם אבל דגים יהו נותנין להם חנם אם כן מה אני מקיים חנם חנם מן המצוות: את הקשואים ואת האבטיחים ואת החציר ואת הבצלים ואת השומים, ר' שמעון אומר מפני מה היה המן משתנה להן לכל מין חוץ מחמשת המינים הללו אלא מושלך אותו משל למה"ד למלך שמסר את בנו לפיכך אמר לו הזהר בכבוד בני שלא יאכל בני מאכל רע ושלא ישתה משקה רע וכ"ש היה אותו הבן אומר לא בשבילי שהוא אוהבני אלא שאי אפשר לאכול וחב"א אף המן היה משתנה להן לכל מין ע"א לא שלא היו רואין בעיניהן אלא המן בלבד שנ' אין כל בלתי אל המן עינינו אין לנו אלא המן בשחר והמן בערב:

פסוק ו

(ו). ועתה נפשנו יבשה אין כל, אמרו עתיד הוא המן להתפח בתוך בריסנו להרגינו וכי יש לך ילוד אשה שאינו מוציא מה שהוא אוכל כך היו אומרים ר' שמעון אומר מה את משיב ויתר תהיה לך על אויניך והיה בשבתך חוץ וגו' (דברים כג יד) אמור להן פמה שהיו תגרי גוים מוכרין להן יצא מהן אבל המן

עמרת יוסף

שהוא קשה לעוברות ומניקות, אבל טעמן לא היה חסר, שכל הטעמים היו במן, דטעמן בלא ממשן אינו קשה לעוברות, ע"ש. ולדעת חכמים בספ"ז הכא משמע, דבה' מינין אלו היה חסר המראה ולא ממשן, וצ"ע ביאור הדבר.

פ. מה שהיו תגרי גוים מוכרין להן יצא מהם. עיין בתוס' חולין דף פ"ה ב' (ד"ה אלא) שכתבו, שבזמן שהיו ישראל במדבר, היו זורעין במדבר והיה מצמיח, ע"ש. אך

עמ. אלא שלא היו רואין בעיניהן וכו'. ע"י זית רענן. ובגמ' יומא דף ע"ה א' אמרינן, רבי אמי רבי אסי, חד אמר טעם כל המינין טעמו במן, טעם חמשת המינין הללו לא טעמו בו. [ופירש"י, שהן קשין לעוברות ומניקות כדאמרינן בספרי וכו']. וחד אמר, טעם כל המינין טעמו טעמן וממשן, והללו טעמן ולא ממשן. ופי' מהרש"א בחי' אגרות שם וז"ל, מדלא התרעמו רק על אלו ה' מינין, ע"כ משום שהיה חסר המן ממשן